

การอภิปรายผลการวิจัย

จุดมุ่งหมายหลักของการวิจัยเพื่อสร้างปฏิกิริยาการเชื่อมโยงคำขึ้น จากการศึกษาควยระเบียนวิธีดังกล่าวแล้วในบทที่ 2 ผลปรากฏว่า คำเราแต่ละคำมีคำมาเชื่อมโยงควยหลายคำ และมีความถี่มากน้อยต่างกัน ดังแสดงไว้ในตารางความถี่ของคำตอบสนอง และการตอบสนองแบบอิตีโอซินเครติก จากการวิเคราะห์แนวโน้มที่เกิดขึ้นบางประการ ได้นำมาอภิปรายดังนี้

1. เมื่อเปรียบเทียบความถี่ของคำตอบสนองที่แตกต่างกันที่มีความถี่สูงสุดของคำเราแต่ละคำ พบว่าคำเราที่มีความถี่เชื่อมโยงที่มีความถี่สูงสุดคือ "พอ" คำเชื่อมโยงคือ "แม่" มีผู้ตอบสนองพ้องกัน 159 คน จาก 200 คน คิดเป็น 79.5 % (ดูตารางที่ 2 หน้า 33) สาเหตุที่คำ "พอ" กับ "แม่" มีการเชื่อมโยงกันสูงมากเพราะจากประสบการณ์ พ่อกับแม่ เป็นสิ่งที่ใกล้ชิดกัน และปรากฏรวมกันเป็นระยะเวลายาวนาน ซึ่งเป็นไปตามกฎการต่อเนื่องกัน¹ (กฎการเชื่อมโยงขั้นปฐมภูมิ)

2. การเปรียบเทียบเช่นเดียวกับข้อ 1 คำเราที่มีคำเชื่อมโยงที่มีความถี่ต่ำสุด คือ "อธิบาย" คำเชื่อมโยงคือ "ความ" มีผู้ตอบสนองพ้องกัน 10 คน จาก 200 คน (ดูตารางที่ 2 หน้า 37) สาเหตุที่คำ "อธิบาย-ความ" มีการเชื่อมโยงกันค่อนข้างต่ำ เพราะคำอธิบายเป็นคำที่เชื่อมโยงอยู่กับคำอื่น ๆ อยู่มากคำ จากปฏิกิริยาที่สร้างขึ้น ปรากฏว่าคำที่มาเชื่อมโยงกับ "อธิบาย" ที่แตกต่างกัน มีจำนวนถึง 89 คำ ซึ่งเป็นไปตามกฎ ความเป็นอิสระจากการแข่งขันกันในการเชื่อมโยง² (กฎการเชื่อมโยงขั้นทุติยภูมิ)

¹Woodworth, loc. cit.

²Evans, loc. cit.

3. จากการเปรียบเทียบคำเชื่อมโยงที่มีความถี่สูงสุดของคำเราบางคำที่ตรงกับคำเราจากการศึกษางานการเชื่อมโยงคำของ ออสกู๊ด³ (Osgood, 1964) ซึ่งศึกษากับเด็กนักเรียนระดับ มศ. 1-3 จำนวน 100 คน ในประเทศไทยพบว่า คำเชื่อมโยงที่มีความถี่สูงสุดส่วนใหญ่ต่างกัน (ดูตารางที่ 3) การเปรียบเทียบนี้เป็นข้อบ่งชี้ให้เห็นประการหนึ่งว่า ระดับอายุเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเชื่อมโยงคำ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคำเชื่อมโยงที่มีความถี่สูงสุดของคำเราบางคำของการเชื่อมโยงคำของออสกู๊ด กับปกติวิสัยที่สร้างขึ้น

คำเรา	ออสกู๊ด		จากการทดลอง	
	คำตอบสนอง	ความถี่ 100	คำตอบสนอง	ความถี่ 200
1. น้ำ	ประปา	7	เย็น	22
2. พ่อ	แม่	23	แม่	159
3. ไฟ	ไหม	48	ฟ้า	41
4. หนาด่าง	บาน	21	ประตู	71
5. หลับ	พักผ่อน	27	นอน	76

4. เมื่อนำเอาคำเราบางคำที่เหมือนกันกับคำเราจากปกติวิสัย ของ พาเลอร์โม และเจนกินส์⁴ (1964) ที่ได้จากกลุ่มประชากรระดับอายุเดียวกันมาเปรียบเทียบกัน พบว่า คำตอบสนองที่มีความถี่สูงสุดของปกติวิสัยทั้งสองบางคำตรงกัน แต่บางคำแตกต่างกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

³C.E. Osgood, Word Association List, Unpublished mimeograph paper as part of Osgood's Cross-Cultural Project, Department of Psychology, Chulalongkorn University, 1964.

⁴Palermo and Jenkins, op. cit., pp. 71-347.

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการเชื่อมโยงคำระหว่างปกติวิสัยของ พาเลอร์โม และเจนกินส์
กับปกติวิสัยที่สร้างขึ้น

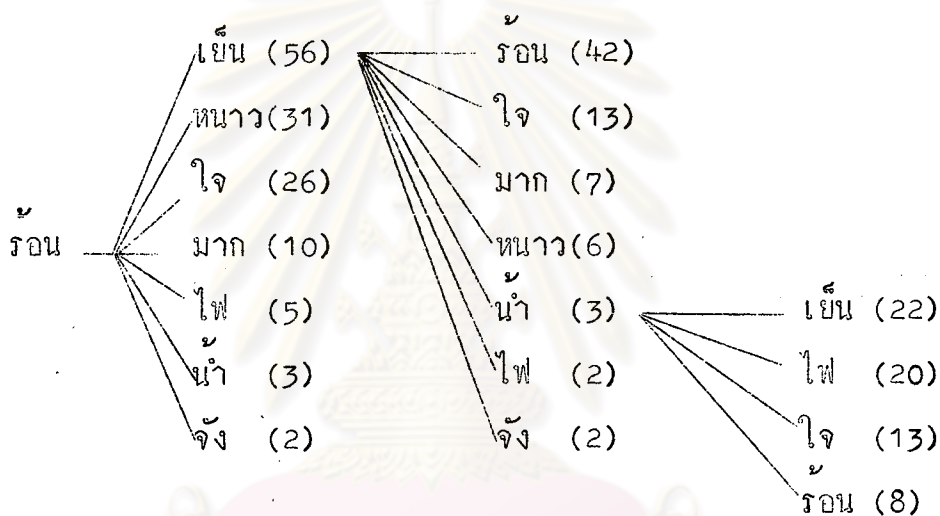
คำเรา	พาเลอร์โมและเจนกินส์		จากการทดลอง		หมายเหตุ
	คำตอบสนอง	ความถี่ 1000	คำตอบสนอง	ความถี่ 200	
1. เก้าอี้ (chair)	table	428	โต๊ะ	47	
2. ชาย (man)	woman	624	หญิง	113	
3. เย็น (cold)	hot	329	ร้อน	42	
4. มา (come)	go	355	ไป	97	
5. แม่น้ำ (river)	water	286	เจ้าพระยา	32	น้ำ (7)
6. สั้น (short)	tall	411	ยาว	141	long (205)
7. สูง (high)	low	568	ต่ำ	62	
8. หน้าต่าง(window)	glass	216	ประตู	71	door (112)
9. หลับ (sleep)	bed	213	นอน	76	เตียง(4)
10. หวาน (sweet)	sour	354	ขม	54	bitter (35)

ดังตัวอย่างข้างบนจะเห็นว่า คำเราที่มีคำตอบสนองที่มีความถี่สูงสุดตรงกัน
ของปกติวิสัยทั้งสองได้แก่คำ เก้าอี้ ชาย เย็น มา และสูง คำตอบสนองได้แก่ โต๊ะ
หญิง ร้อน ไป และต่ำ ตามลำดับ

จากตารางเดียวกันนี้ คำเราที่มีคำตอบสนองที่มีความถี่สูงสุดที่แตกต่างกันได้แก่
แม่น้ำ สั้น หน้าต่าง หลับ และหวาน สาเหตุที่ทำให้แตกต่างกันอาจเนื่องมาจาก
ทั้งสองประเทศมีวัฒนธรรม (culture) แตกต่างกัน เช่น ประเทศทางตะวันตก
หน้าต่างส่วนมากทำด้วยกระจก เมื่อชาวตะวันตกเห็นคำ หน้าต่าง จึงนึกถึงคำกระจก
ก่อนคำอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม เมื่อใดที่พิจารณาคำตอบสนองคำอื่น ๆ ของคำเราดังกล่าว
จะพบว่า คำตอบสนองที่มีความถี่สูงสุดแตกต่างกันนั้น มีปรากฏอยู่ในปกติวิสัยทั้งสองครบ
ทั้ง 5 คำ (ดูของหมายเหตุ) แสดงวาระบวนการของการเชื่อมโยงคำในภาษาอังกฤษ

และภาษาไทยไม่น่าจะแตกต่างกัน เพื่อสนับสนุนคำกล่าวนี้ จึงจะมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบกระบวนการของการเชื่อมโยงคำของทั้งสองภาษาให้ละเอียดยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

5. จากปกคัตวิสัยที่สร้างขึ้นเมื่อวิเคราะห์คำเรา "รอน" "เย็น" และ "น้ำ" ซึ่งมีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน พบว่า คำตอบสนองของคำเราทั้ง 3 คำนี้ ยังมีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอีกด้วย การเชื่อมโยงลักษณะนี้ คีต⁵ เรียกว่าการเชื่อมโยงภายในระหว่างกัน (interassociation) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การเชื่อมโยงภายในระหว่างกันของคำเรา "รอน" "เย็น" และ "น้ำ" (ตัวเลขในวงเล็บคือความถี่)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า กลุ่มคำเหล่านี้เป็นคำที่มีโอกาสใช้รวมกัน หรือใช้ในทองเรื่อง (verbal context) เดียวกันในชีวิตประจำวันอยู่บ่อยครั้ง จึงเกิดการเชื่อมโยงภายในระหว่างกัน

ลักษณะการเชื่อมโยงภายในระหว่างกันนี้ นับเป็นตัวแปรสำคัญตัวแปรหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่ออัตราความเร็วของการเรียนรู้ทางภาษา จึงเป็นเรื่องที่ผู้รู้ควรจะต้องศึกษาวิจัยกับคำในภาษาไทยดูบ้าง

⁵Neisser, loc. cit.

อนึ่ง ผู้สนใจอาจนำเอาคำตอบสนองจากปกทิวีสัยที่สร้างขึ้นนี้มาเป็นคำเราในการศึกษาการเชื่อมโยงคำ เพื่อใหมองเห็นลักษณะการเชื่อมโยงภายในระหว่างกัน
เด่นชัดยิ่งขึ้น

6. การเชื่อมโยงคำที่ได้จากปกทิวีสัยที่สร้างขึ้นนี้อาจแยกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ คำตอบสนองที่อยู่ในประเภทเดียวกันกับคำเรา และคำตอบสนองที่ต่อเนื่องกับคำเราในลักษณะตัวประกอบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำตอบสนองที่อยู่ในประเภทเดียวกันกับคำเรา เช่น

<u>คำเรา</u>	<u>คำตอบสนอง</u>
หนาทาง	ประทุ
ลูกจาง	นายจาง
สามี่	ภรรยา
เกาอี้	โต๊ะ
และอื่น ๆ	

คำตอบสนองที่ต่อเนื่องกับคำเราในลักษณะตัวประกอบ (modifiers)

<u>คำเรา</u>	<u>คำตอบสนอง</u>
ภาพ	สวย
คนตรี	เพราะ
รถยนต์	วิ่ง
พายุ	แรง
และอื่น ๆ	

นอกจากนี้อาจจะแยกประเภทการเชื่อมโยงออกเป็นคำตอบสนองที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์อย่างเดียวกันกับคำเรา และคำตอบสนองที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์แตกต่างกับคำเรา ดังตัวอย่างจากปกตีวีสัยที่สร้างขึ้นต่อไปนี้

คำตอบสนองที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์อย่างเดียวกันกับคำเรา

- ถ้าไร - ชาคทุน (นาม - นาม)
 ชาวบาน - ชาวนา (นาม - นาม)
 มาก - นอย (วิเศษณ์ - วิเศษณ์)
 มา - ไป (กริยา - กริยา)
 และอื่น ๆ

คำตอบสนองที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์แตกต่างจากคำเรา

- ขอสอบ - ยาก (นาม - วิเศษณ์)
 วิ่ง - เร็ว (กริยา - วิเศษณ์)
 ปลูก - ต้นไม้ (กริยา - นาม)
 ร้านค้า - ชายของ (นาม - กริยา)
 และอื่น ๆ

ตัวแปร สำคัญที่ควรจะนำมาศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการแยกประเภทของคำตอบสนองคือ ระดับอายุ เออร์วิน⁶ (1961) และบราวน์ และ เบอร์ก⁷ (1960) ศึกษาด้วยคำภาษาอังกฤษ พบว่า การตอบสนองด้วยคำที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์อย่างเดียวกันกับคำเราจะเพิ่มขึ้นตามระดับอายุ ซึ่งผู้สนใจน่าจะศึกษากับคำภาษาไทยบ้าง โดยอาจเลือกคำเรา จากปกตีวีสัยนี้ ไซเป็นเกณฑ์ระดับผู้ใหญ่ แล้วนำเอาคำดังกล่าวไปทดลองการเชื่อมโยงคำกับเด็กที่มีระดับอายุต่ำกว่าตามความเหมาะสม เพื่อเปรียบเทียบ

⁶Ervin, loc. cit.

⁷Brown and Berko, loc. cit.

เทียบประเภทของคำตอบสนอง

จากแนวโน้มทางประการดังอภิปรายข้างต้น จะเห็นว่าปกทิวีสัยที่สร้างขึ้นอาจนำไปศึกษาวิจัยต่อตามความสนใจใก้ก่กหลายประการ แต่สิ่งที่สำคัญก็คือ ปกทิวีสัยนี้มีจุดมุ่งหมายสร้างขึ้นเพื่อเป็นการ เตรียมขอมูล สำหรับศึกษาทดลองเกี่ยวกับพฤติกรรมทางภาษาในภาษาไทยให้กว้างขวางขึ้นในโอกาสต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย